

PŘEKÁŽKY A PODMÍNKY ZAVÁDĚNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

analýza vycházející z focus group začínajících učitelů v oblasti formativního hodnocení

Sběr podkladů pro projektový výstup probíhal v prvním roce projektu (2019) zejména v rámci činnosti formativních skupin Olomouckého a Jihomoravského kraje, kde se témata problémů při zavádění formativního hodnocení a charakteristiky, které jsou nezbytné na škole změnit a které podporují formativní hodnocení do praxe škol (1-a, 1-b, 1-c), průběžně otevíraly. Tento sběr dat byl však příliš nahodilý, než aby směřoval ke konkrétnímu výstupu, proto se přistoupilo ke komplexnímu zmapování těchto tří oblastí formou focus group (FG) v rámci 2. konference (podzim 2019).

Dvacet učitelů bylo rozděleno do 5 fokusních skupin, každá skupina dostala tři otázky odpovídající sledovaným podvýtupům, kterým se měli v průběhu jedné hodiny věnovat. V každé skupině byl přítomen metodik, který zastával funkci moderátora – zapisoval informace na flipový papír, v případě potřeby pokládal doplňovací otázky, hlídal čas apod. Každá FG byla nahrávána na diktafon pro případné doplnění a upřesnění informací. Následně byly informace z diktafonů a papírů přepsány do textového editoru pro další analýzu.

Analýza probíhala formou otevřeného kódování a následně byly kódy kategorizovány podle společných rysů do jednotlivých oblastí tak, aby byla jejich interpretace snadnější.

ZMAPOVÁNÍ PROBLÉMŮ, KTERÉ BRÁNÍ V ZAVÁDĚNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ DO PRAXE ŠKOL

V této kategorii bylo identifikováno devět oblastí, které učitelé pokládají za největší problémy při zavádění formativního hodnocení do škol.

ČASOVÁ NÁROČNOST

Respondenti uvedli jako nejčastější bariéru časovou náročnost, což odpovídá zjištěním Starého¹. Respondenti uvedli, že již tak vnímají velké vytížení v rámci běžných povinností ve škole a nenachází čas pro zavádění nových metod do své běžné praxe. S tím se pojí kladení důrazu na předimenzované osnovy ve škole a stále extenzivní nárůst učiva.

- *Časová tíseň (jiné pracovní povinnosti ve škole, přeplněné osnovy).*
- *Děti nejsou zvyklé a já jsem v procesu učení se FH -> čas.*
- *Prostor na zavedení principů FH (v hodině).*

¹ STARÝ, Karel. Sumativní a formativní hodnocení. RVP.cz [online]. 23. 11. 2006 [cit. 2020-11-06]. Dostupné z: <http://www.rvp.cz/clanek/457/992>

- Čas na sebe a reflexi.
- Nedostatek času na individuální podporu.
- Přetíženost učitelů.

ROZDÍLY MEZI STUPNI VZDĚLÁVÁNÍ

Další příčinou bránící v zavádění FH do běžné praxe škol, kterou respondenti identifikovali, jsou rozdíly mezi stupni vzdělávání – respondenti identifikovali problémy, jako je neprovázanost I. a II. stupně ZŠ, I. stupeň odpovídá na požadavky II. stupně, zavádění FH na II. stupni brání zejména nízký kontakt s žákem.

- II. Stupeň není návaznost s I. Stupněm.
- Na II. Stupeň není možnost vybudovat si bližší vztah s dítětem.
- Nenavyklost dětí vyššího stupně.
- II. Stupeň – jinak vedené třídy (návyky, bezpečí...).
- Systém je postaven tak, že každý nižší stupeň se musí přizpůsobit požadavkům vyššího stupně.
- Malá frekvence kontaktu s třídou (1x za týden).
- Návaznost na další stupeň vzdělávání.

NEPŘIJETÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ RODIČI

Učitelé překážku pro zavádění FH do škol vidí také v nepřijetí ze stran rodičů, ať už se jedná o opodstatněné obavy vycházející z předchozích zkušeností, kdy rodiče byli nespokojeni s formou a proto od toho učitelé a škola upustila, případně nastavení společnosti. Znamky jsou pro mnoho rodičů jednoduchým ukazatelem toho, jak si dítě ve škole daří, a jsou uzpůsobeny pro srovnávání.

- Byly dříve snahy o zavádění slovního hodnocení na druhém stupni (formou deníčků), ale rodiče nebyli spokojeni – ustoupilo se od toho.
- Očekávání rodičů – je nastaveno na výkon a srovnávání.
- Tlak veřejnosti/médií, fámy – bez známek není dítě připraveno na realitu; prostupnost, šok v budoucnu.
- V první a druhé třídě používají jen slovní hodnocení, dříve i třetí, ale po tlaku rodičů od toho ustoupili.
- Rodiče mají vůči škole despekt, nezapojují se, příbuzenské vztahy, rodiče jsou orientovaní na srovnání dítěte s jiným (příbuzní), než na samotné dítě a jeho posun.
- Reakce okolí.

NEDOSTATEČNÁ PODPORA FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ NA ÚROVNI ŠKOLY

Respondenti jako překážku vidí také jako nedostatečnou podporu na úrovni školy – postrádají zkušené kolegy, kteří by formativnímu hodnocení rozuměli, zároveň nevnímají podporu od ostatních kolegů v zavádění nového způsobu hodnocení. Respondenti také uvedli, že někteří nemají zavedený jednotný přístup k hodnocení na škole, které by směřovalo k jednotnější vizi a filozofii školy, což Starý (2006) uvádí jako prostředek ke směřování pojetí vzdělávání zaměřeného na žáka.

- Nedostatek zkušených kolegů.
- Malá podpora (od vedení) i od kolegů.
- FH není normou u všech kolegů.
- Nejednotnost v přístupu kolektivu školy k hodnocení.
- Neochota, nepochopení kolegů.
- Formální vize (chybějí vize).

NEDOSTATEK INFORMACÍ K ZAVÁDĚNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

Pochopitelnou překážkou v zavádění FH je nedostatek informací. Učitelé potřebují pro zavádění FH do škol mít jasnou představu, co tento přístup obnáší tak, aby formativní hodnocení nebylo pouze formální a neredukovalo se na několik metod, které se v tomto přístupu využívají (semafor, slovní hodnocení), ale stalo se nástrojem pro rozvoj vzdělávání. Učitelé, kteří se již o zavedení FH snažili tzv. na vlastní pěst, narazili na překážky, kdy si nedokázali vydefinovat jasná a srozumitelná kritéria hodnocení pro žáky a následně nemohli žáky hodnotit.

Potřebuji rozšířit repertoár -> víc forem -> obavy z toho, aby se nestalo formálním jak ukazovat dětemsmysl – aby se to nestalo další povinností nebo „jen“ rutinou

- *Necítím se pevně v FH – dovednost užívat popisný jazyk; nemám to zautomatizované (vyžaduje to pro mě soustředění, vědomý proces).*
- *Málo informací.*
- *Nejasná kritéria co hodnotit – úrovně (elektronická ŽK).*
- *Nedařilo se mi psát FH u slohu, ale proto, že jsme si nedali kritéria.*

DŮRAZ NA SUMATIVNÍ HODNOCENÍ

Tento identifikovaný problém souvisí s již výše zmíněným – známky jsou tradice, kterou znají jak učitelé, tak rodiče, nicméně do této kategorie patří také identifikovaný problém, který souvisí s digitalizací vzdělávání – aplikace pro hodnocení žáků jsou vystavěny zejména na sumativním hodnocení, které uděluje žáku známku podle vážených průměrů a nezohledňuje slovní hodnocení žáka.

- *Předepsaný počet známek. Zámka jako tradice, nic jiného nezažili, předávání z generace na generaci.*
- *Klasifikační řád – i když hodnotíme formativně, výstup je sumativní.*
- *Digitalizace hodnocení ve školách (vytváří tlak na známkování – počet).*
- *Zajeté stereotypy -> je třeba změna myšlení.*

VNITŘNÍ (OSOBNÍ) PŘEKÁŽKY UČITELE

Učitelé identifikovali také překážky na svojí straně, zejména nedůslednost, lenost, strach z nového az vlastního selhání. V případě učitelů, kteří zkušenosti s FH již mají je to také např. zásahdo osobnostních rysů učitele – schopnost sama sebe upozadit.

- *Moje nedůslednost.*
- *Lenost.*
- *Obavy/stres z nového.*
- *Schopnost upozadit se (nadechují se, že chci něco říct a pak to ta holčička řekne za mě).*

ŽÁKOVA (NE)ODPOVĚDNOST V PROCESU VZDĚLÁVÁNÍ

Problém, který byl identifikován zejména u učitelů, kteří vzdělávají starší žáky, je nepřipravenost na změnu hodnocení a to, že někteří žáci necítí odpovědnost za své vlastní vzdělávání.

- *Děti se necítí zodpovědné za své učení – zaběhnutá forma hodnocení.*
- *Nepřipravenost žáků na FH.*
- *Dlouhý proces, jak děti dovést k FH.*

POČET ŽÁKŮ

Počet a skladba žáků ve třídě hraje pro učitele, kteří začínají s formativním hodnocením, zásadní roli. Respondenti uváděli, že optimální počet dětí by měl být kolem 15.

- *Počet dětí (> 28, optimum 15–16), skladba žáků ve třídě – kvůli náročnosti.*

ZPRACOVÁNÍ CHARAKTERISTIKY PODMÍNEK, KTERÉ JE NEZBYTNÉ ZMĚNIT PRO VYUŽÍVÁNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

V rámci této kategorie vzniklo 8 charakteristik, které učitelé pociťují, že je potřeba změnit pro využívání formativního hodnocení ve třídě.

AKTIVNÍ ZAPOJENÍ KOLEGŮ

Podmínkou pro efektivní zavedení FH do praxe škol, kterou respondenti nejčastěji uváděli, je podpora kolegů, která může mít podobu tandemové výuky, kolegiální podpory, společného vzdělávání, zpětné vazby od asistenta pedagoga, procesů moderace, při kterých si učitelé vyjasňují procesy hodnocení, ale také mentoring a zpětná vazba.

- *Sdílení s kolegy ochotnými naslouchat.*
- *Tandemová výuka.*
- *Podpory skupiny – sdílení mezi učiteli, odborná konzultace, společné vzdělávání, tým pedagogů.*
- *Sdílení s mentorem i s kolegy zapojenými do projektu.*
- *Otevřená komunikace mezi kolegy.*
- *Spolupráce s vychovatelkami a asistenty pedagoga.*
- *Zpětná vazba od asistenta pedagoga.*

PARTICIPACE ŽÁKŮ NA VZDĚLÁVÁNÍ

Aktivizace žáků tak, aby se podíleli na vzdělávání. Podle učitelů žáci musí vědět, jaké požadavky jsou na ně kladeny, případně mohou pomoci s jejich nastavováním, musí rozumět smyslu a cílům vzdělávání tak, aby si mohli sami poskytovat zpětnou vazbu, ostatním žákům i samotnému učiteli.

- *Děti aktivně/podpůrně participují na FH.*
- *Mluvit o tom hodně se staršími dětmi (smysl).*
- *Význam slov použitých pro kritéria je důležité komunikovat se žáky (např. co myslíme pod slovem kreativita), s kritérii je vhodné pracovat také průběžně, nebo vyvěsit, aby byla stále na očích kritéria hodnocení pro výslovnost (speaking) v AJ (komentáře a doporučení: jsou různé cesty, jak kritéria vznikají – např. postupně přidáváme další a další kritéria, nebo jsou známá všechna kritéria a žáci si vybírají, na co se zaměří).*
- *Žáci – cíle hodiny měli vypsány na tabuli – Ž podle Jitky kvitují – vyjadřují se k nim. Jsou zapojeni do procesu učení a stanovování cílů.*
- *Žák by měl mít prostor se nejdříve po výkonu zhodnotit sám podle kritérií, protože si to zvědomí, utvrdí si používání popisného jazyka, hodnocení se dá také přenést do menších skupinek mezi žáky a mezitím si žák napsal svoje sebehodnocení.*

POSKYTOVÁNÍ ZPĚTNÉ VAZBY

Podporu pro zavádění formativního hodnocení vidí učitelé také v poskytování zpětné vazby mezi učitelem a žákem, ale stejně tak učitelovi je poskytnuta zpětná vazba ze strany žáků, kolegů, rodičů.

- *Zpětná vazba od dětí i rodičů – přínos pro ně, radost.*
- *Zpětná vazba od asistenta pedagoga.*
- *Popisná zpětná vazba – zpětnou vazbu je vhodné postavit na předem vymezených kritériích.*
- *Žák by měl mít prostor se nejdříve po výkonu zhodnotit sám podle kritérií, protože si to zvědomí, utvrdí si používání popisného jazyka, hodnocení se dá také přenést do menších skupinek mezi žáky a mezitím si žák napsal svoje sebehodnocení.*

SROZUMITELNOST FORMATIVNÍMU HODNOCENÍ

Pro zavedení FH do škol je důležité, aby samotnému formativnímu hodnocení rozuměli všichni aktéři, kteří do vzdělávání vstupují a chápali jej co nejlíže. S tím souvisí také to, aby se formativní hodnocení neredukovalo pouze na metody.

- *Vyjasnění, co se známkuje – snaha nebo výkon?*
- *Převodní tabulka pro rodiče.*
- *Kritéria – jednoznačnost, srozumitelnost.*
- *Písemné shrnutí formativního charakteru.*
- *Známkování ve výchovách – jsem šťastná, že můžu hodnotit slovně ve výchově, kde jen popíši, co se děje.*

PODPORUJÍCÍ VEDENÍ ŠKOLY

Podmínka, zdali se FH úspěšně podaří zavést do praxe školy, je podle učitelů odvislá od podpory vedení školy, které by mělo být vstřícné a otevřené tak, aby mohly proběhnout i úpravy vnitřních předpisů ve prospěch FH.

- *Podpora vedení, vstřícnost, zájem vedení školy, podpora.*
- *Tlak/stimulace/motivace od vedení.*

PODPORA OD DALŠÍCH AKTÉRŮ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Respondenti jako podmínku pro zavádění FH do praxe zmínili i podporu ze strany dalších aktérů, zejména ČŠI, MŠMT, ale také zřizovatele a rodičů. Přivítali by také dlouhodobou podporu stran projektu, zejména v oblasti metodické podpory.

- *Je třeba změna shora, aby ti dole neměli strach se sami měnit.*
- *Vzdělaná inspekce.*
- *Dlouhodobá podpora projektu.*
- *Větší osvěta.*
- *Podpora rodičů.*

ČASOVÁ DIMENZE VÝUKY

Časová vytíženost, počet žáků a nízký kontakt se staršími žáky na druhém stupni byly identifikovány jako problémy pro zavádění, úprava těchto podmínek by přispěla k jednoduššímu zavádění formativního hodnocení.

- *Úprava organizace výuky, práce v blocích, práce s časem.*

- *Víceleté vedení třídy.*
- *Méně žáků.*

OSOBNÍ MOTIVACE

Učitelé kladli také důraz na osobní dimenzi – povzbuzení sebe i kolegů.

- *Každý osobní úspěch.*
- *Vlastní motivace/radost.*
- *Potvrdit si, důkaz, jestli jdu dobře – video, od někoho.*

CHARAKTERISTIKA PODMÍNEK, KTERÉ PODPORUJÍ ZAVÁDĚNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

V rámci této kapitoly představujeme 9 kategorií, které učitelé identifikovali jako podmínky, které podporují zavádění formativního hodnocení. V této části nejvíce odpovědí produkovali ti učitelé a učitelky, kteří již na nějaké úrovni formativně hodnotí a v jejich škole jsou k tomu rodiče a vedení školy spíše nakloněni.

VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ V OBLASTI FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ (PREGRADUÁLNÍ I POSTGRADUÁLNÍ)

Podmínky, které podporují zavádění formativního hodnocení do škol, respondenti spatřují zejména ve vzdělávání pedagogů, a to jak v jejich dalším vzdělávání, tak již v pregraduální přípravě učitelů. Jako podpůrná opatření učitelé vidí poskytování poradenství, profesionálně postavený web, systematické vzdělávání, pro studenty kvalitního uvádějícího učitele na škole, větší propojení vzdělávání s praxí i změnu vzdělávání budoucích pedagogů.

- *Zefektivnění DVPP.*
- *Vytvořit kvalitní profesionální web pro pedagogy.*
- *Profesní podpora a informovanost.*
- *Poskytování poradenství ze strany ČŠI při zavádění prvků FH.*
- *Pedagogové se FH potřebují systematicky učit a vidět v něm smysl.*
- *Připravit se na zavedení FH.*
- *Připravení učitelé z pedagogických fakult, studenti jdou na praxi.*
- *Změnit systém vzdělávání budoucích pedagogů.*

DOSTUPNÉ METODY A TECHNIKY FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ

Podporu v oblasti formativního hodnocení respondenti potřebují v dostupných a rozmanitých metodách, technikách, pracovních listech, které se dají využívat. Zpracování „metodiky“ toho, jak formativně hodnotit, případně vzdělávací kurzy s odborníky a učiteli, kteří FH používají, a osvědčilo se jim.

- *Volby adekvátních forem a metod a výuky.*
- *Metodika FH, semafor – nástroje, techniky, inspirační zdroje.*
- *Informační knížka z Řeznovic – obsahuje prvky sebehodnocení.*
- *Udržovat stále hodnocení, střídát formy hodnocení.*

- *Snažit se zavádět alternativnější přístupy hodnocení – kvůli většímu množství inkludovaných žáků.*

PRÁCE S KRITÉRII A CÍLI VE VÝUCE

Respondenti se shodli na tom, že umět pracovat s kritérii a cíli je nezbytné pro formativní hodnocení. Učitelé však cítí potřebu ujasnit si, jak s kritérii a cíli pracovat, jak ve smyslu formulování (pro koho), tak směrem k žákům (zjevná kritéria a cíle i pro žáky), což podporuje odpovědnost žáka za své vlastní vzdělávání. Je důležité, aby každý kritériím rozuměl.

- *Dobře nastavená kritéria. Snaha nastavovat téměř ke všem činnostem kritéria a ty vyhodnocují pomocí karet či jiných pomůcek.*
- *Kritéria vyvozovat na místě s dětmi, dodatečně jsem pak dodala jedno kritérium.*
- *Debata o formulaci cílů – z jakého pohledu cíle psát – z odborného/z pohledu Ž (musí jim rozumět), z pohledu slovníku RVP, nebo kontroly ČŠI (FS OLK) – směřováno na cíle srozumitelné pro žáky*
- *Práce s cílem (cílem hodiny), žák musí vědět, proč se učí to, co se učí a kam ho to má posunout, zazníť by mělo také, co bude na konci vyučování výstupem a jak se to bude ověřovat.*
- *Děti se sebehodnotí, zapojila jsem i rodiče.*
- *Kritéria se nemusí týkat jen znalostní složky ale i dovedností a pravidel, bodování ačkoli je sumativní může být použito formativně, pokud je použito jako jeden z kroků pro zpětnou vazbu žákovi před převedením na známky.*
- *Význam slov použitých pro kritéria je důležité vykomunikovat se žáky (např. co myslíme pod slovem kreativita), s kritérii je vhodné pracovat také průběžně, nebo vyvěsit, aby byla stále na očích.*
- *Důležité je rozlišit co jsou kritéria a indikátory, zda jde o zatrhávání probraného nebo zvládnutého učiva.*

INFORMOVANÍ A PODPORUJÍCÍ RODIČE

Stejně jako v předchozích bodech, i zde učitelé spatřují v úspěšném zavedení FH do praxe škol informované a podporující rodiče.

- *Informovat rodiče, získat rodičovskou veřejnost.*
- *Rodiče jsou zvyklí na alternativnější přístup k výuce, škola není závislá na souhlasu učitelů – učitelé jim do jisté míry důvěřují (zavádění Hejného matematiky apod. Konzultační schůzky 2x za rok, přítomen rodič, žák, učitel – žák se zhodnotí sám, následně jej zhodnotí rodič a poté i učitel.*
- *Změna stylu komunikace – osobnější, konzultace, otevřenost otázkám, nastavení spolupráce – partnerské, prospěch dítěte, forma schůzky = spíš workshop.*

ZMĚNA ORGANIZACE VÝUKY

Učitelé spatřují ve změně organizace výuky přínos pro FH – možnost přizpůsobit rozvrh tak, aby mohli mít delší bloky vyučovacích hodin za sebou, případně aby učitelé podobných předmětů měli volno ve chvíli, kdy druhý učí a mohli tak podpořit vzájemné náslechy či tandemovou výuku. Dále respondenti uvedli, že by jim pomohla redukce učiva, nižší počet hodin přímé pedagogické práce a nižší počet žáků ve třídě.

- *Práce v 45min nestačí -> větší bloky.*
- *Upravit obsah učiva.*
- *Snížit počet hodin přímé pedagogické práce.*
- *Snížit hodiny přímé pedagogické činnosti.*
- *Nižší počet žáků ve třídě.*

PROSTOR PRO SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ MEZI KOLEGY

Formativní hodnocení je vhodné, dle respondentů, podpořit nastavením větší podpory mezi učiteli – setkáváním sborovny, vzájemnými hospitacemi, větší provázanost mezi učiteli obou stupňů apod.

- *Pracovní setkávání sborů (alespoň 1x za měsíc), sdílení.*
- *Vzájemná hospitace – i mezi I. a II. stupněm, provázanost mezi učiteli.*
- *Umožnit návštěvy v jiných školách.*
- *Jak v rámci velkých škol sdílet materiály. Získat přehled o tom, kde co je, kdo co má k dispozici? Tipy: ptát se ostatních, neformálně nebo na poradách; zjišťovat, co potřebujeme mít v každé třídě, co můžeme mít společně; vytvořit si menší okruh lidí, se kterými můžu sdílet. Zeptat se rodičů – u konkrétního tématu; dát prostor i dětem si říct, jaké pomůcky chtějí ve třídě a jaké ne – např. kritérium při písemce – musíš použít jednu pomůcku z chodby.*

KLIMA A VIZE ŠKOLY

Neméně důležité je podle učitelů nastavení podporujícího klimatu ve škole a s ním spojenou vizi školy. Bezpečné prostředí pro učitele i žáky podporuje poskytování zpětné vazby, důvěry a komunikaci mezi kolegy, ale také rodiči. Primárním cílem je vzdělávání.

- *Bezpečné prostředí pro pedagogický sbor. Důvěra na všech úrovních. Neřešit peníze.*
- *Cíl vedení školy – komunikuje dovnitř i ven – norma naší školy; koncepce (vnitřní řád, hodnocení a klasifikace).*
- *Jasně stanovená filozofie školy.*

ETABLOVÁNÍ FORMATIVNÍHO HODNOCENÍ DO DOKUMENTŮ A PRAXE ŠKOLY

Aby se formativní hodnocení stalo běžnou součástí, je nutné jej zakotvit v dokumentech a každodenní praxi školy. Respondenti potřebují oporu v psaných pravidlech (školní řád) a ve směřování školy (ŠVP), ale také v dalších dokumentech školy.

- *Vytvořit prostor pro individuální konzultace.*
- *FH se stane součástí hodnocení.*
- *V dokumentech školy (ŠVP, školní řád), upravit klasifikační řád.*
- *Nemusíme všechno psát (např. písemná zpětná vazba), nejsilnější je stejně to, jako zpětnou vazbu dáme žákovi v hodině.*
- *Máme tendenci hodnotit způsobem upozorňování na chyby, místo podpory a ocenění správného řešení. Někdy na to je samozřejmě vhodné upozornit, když je něco chybné, ale je třeba vyvažovat, pozitivní ZV má delší motivaci.*

REVIZE VLASTNÍHO STYLU VÝUKY

Respondenti, kteří odpovídali na naše otázky, si uvědomovali, že je potřeba projít i vlastní revizí stylu výuky – učím všechny žáky, dokážu z direktivního přístupu udělat podporující přístup, upozadit se, používat nové metody, prioritizace důležitosti v jednotlivých oblastech, apod.

- *Nejhůř se píše pro děti “šedé” – pro mě je to signál: proč to dítě nevidím?*
- *Děti se učí návodné otázky, aby si navzájem neprozradily odpověď. Ale dokázaly se navzájem navést na řešení.*
- *Využívají tzv. Informativní knížky – knížka, kde učitel slovně hodnotí žáka a poskytuje mu zpětnou vazbu a zároveň se žák sám hodnotí (v průběhu týdne a za celý měsíc).*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- *“Pak si ty sešity vezmu domů” – 1x za týden kontroluje sešity a dívá se, jak na tom kdo je, aby si mapovala, co kdo zvládá – prvek sebehodnocení – puntíkem označí dítě to, s čím si neví rady. Lepícím papírkem označuje stránky, na kterých je nějaký problém a dítě se k němu má vrátit.*
- *Změnit styl myšlení, že „je to na úkor látky“ (FH bere čas).*
- *Použití slov „nevím“ – dovolit si přiznat, že U neví.*

